

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Γ' - ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/νση : Πειραιώς 180
Ταχ. Κώδ. : 17778, Ταύρος
Τηλέφωνο : 2131320038
E-Mail : media_vouli@aade.gr
Url : www.aade.gr

**Αθήνα , 09/08/2024 - 16:05
Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΠΙΚ 1092034
ΕΞ 2024**

ΠΡΟΣ :
**Υπουργείο Εθνικής
Οικονομίας και Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
(Χαρ. Τρικούπη 6-10)**

ΚΟΙΝ:
**1. Γραφείο Διοικητή ΑΑΔΕ
2. Γενική Διεύθυνση
Φορολογίας (ΓΔΦ)
3. Γενική Διεύθυνση
Τελωνείων και Ειδικών
Φόρων Κατανάλωσης
(ΓΔΤ&ΕΦΚ)**

**Θέμα: Απάντηση στη με αρ. πρωτ. 5889/17.07.2024 ερώτηση
κοινοβουλευτικού ελέγχου με θέμα: «Μέτρα στήριξης των
επαγγελματιών και των μικρών επιχειρήσεων στον κλάδο της
εστίασης»**

**Σχετ: Το με αρ. πρωτ. 105177 ΕΞ 2024/ΥΠΟΙΚ 18.07.2024 έγγραφο
του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων**

Σε απάντηση στη με αρ. πρωτ. 5889/17.07.2024 ερώτηση κοινοβουλευτικού
ελέγχου, η οποία διαβιβάστηκε στην ΑΑΔΕ με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, σας
γνωρίζουμε, ως προς τα τιθέμενα σε αυτή ζητήματα αρμοδιότητας της Γενικής

Διεύθυνσης Φορολογίας (ΓΔΦ) και της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (ΓΔΤ&ΕΦΚ), τα ακόλουθα:

I. Ως προς τον Φόρο Κατανάλωσης των προϊόντων καφέ:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του τρίτου μέρους «Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης» του ν. 2960/2001 (Α' 265) «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας», και ειδικότερα με το άρθρο 53Α αυτού, επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης στα εισαγόμενα από τρίτες χώρες, καθώς και στα προερχόμενα από άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα καφέ, με συντελεστές ως ακολούθως:

α) Στον καβουρδισμένο καφέ των κωδικών Σ.Ο. 0901 21 00 και 0901 22 00, με συντελεστή τρία (3) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.

β) Στον μη καβουρδισμένο καφέ των κωδικών Σ.Ο. 0901 11 00 και 0901 12 00, με συντελεστή δύο (2) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους.

γ) Στα εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ του κωδικού Σ.Ο. EX 2101 11 00, σε υγρή ή στερεή μορφή, εκτός από εκείνα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στα παρασκευάσματα διατροφής, με συντελεστή τέσσερα (4) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.

δ) Στα παρασκευάσματα με βάση τα εκχυλίσματα, αποστάγματα ή συμπυκνώματα του καφέ ή με βάση τον καφέ των κωδικών Σ.Ο. 2101 12 92 και 2101 12 98, με συντελεστή τέσσερα (4) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.

2. Με τη με αρ. πρωτ. ΔΕΦΚ Φ 1188105 ΕΞ 2016/22.12.2016 (Β' 4241) απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας φορολογικής αποθήκης προϊόντων καφέ, η διαδικασία επιβολής του φόρου κατανάλωσης, οι διατυπώσεις διακίνησης, παρακολούθησης, ελέγχου και άλλων θεμάτων εφαρμογής του άρθρου 53Α του ν.2960/2001, ως προς τα εν λόγω προϊόντα.

3. Μετά δε την αντικατάσταση των διατάξεων του άρθρου 53Α του ν. 2960/2001 (Α' 265), με τις διατάξεις του άρθρου 61 του ν. 4758/2020 (Α' 242), εκδόθηκε η υπό στοιχεία Α.1066/2021 Κοινή Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της ΑΑΔΕ (Β' 1174), με την οποία καθορίστηκαν οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία για την επιστροφή του Φόρου Κατανάλωσης (Φ.Κ.) των προϊόντων καφέ των περ. β), γ), δ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 53Α του ν. 2960/2001 (Α' 265), που αποτελούν αντικείμενο εξαγωγών ή ενδοενωσιακών παραδόσεων, για την προώθηση της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας σε συνδυασμό με την ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εμπορίας και μεταποίησης προϊόντων καφέ για αξιόπιστους και εγκεκριμένους από τις τελωνειακές αρχές, οικονομικούς φορείς.

4. Τέλος, με την υπό στοιχεία Α.1183/2022 (Β' 6750) απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών, η οποία τέθηκε σε ισχύ από την 01.01.2023, προβλέπεται η αναγνώριση φυσικής απομείωσης (φύρας) στον μη καβουρδισμένο καφέ κατά το χρονικό διάστημα της αποθήκευσής του σε φορολογική αποθήκη, υπό καθεστώς αναστολής, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 53Α και της παρ. 3 του άρθρου 65 του ν. 2960/2001, για την οποία (φύρα) δεν γεννάται υποχρέωση καταβολής φορολογικών επιβαρύνσεων υπό τους όρους και προϋποθέσεις της εν λόγω απόφασης.

II. Ως προς τα θέματα που αφορούν στον ΦΠΑ:

1. Ζητήματα σχετικά με την εφαρμογή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) ρυθμίζονται στη χώρα μας με τις διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000, Α' 248), ο οποίος αποτελεί ενσωμάτωση στο εσωτερικό μας δίκαιο των διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), η οποία έχει υποχρεωτική εφαρμογή για τα κράτη μέλη.

Με τις διατάξεις του άρθρου 98 της ως άνω Οδηγίας, καθορίζονται οι μειωμένοι συντελεστές ΦΠΑ που μπορούν να εφαρμόζουν τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συγκεκριμένες κατηγορίες παραδόσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας αυτής.

Οι διατάξεις της ανωτέρω Οδηγίας ενσωματώθηκαν στην εθνική μας νομοθεσία με το άρθρο 21 του Κώδικα ΦΠΑ, στο οποίο ορίζονται οι συντελεστές ΦΠΑ, οι οποίοι εφαρμόζονται στις συναλλαγές, ενώ, στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα καθορίζονται τα αγαθά και οι υπηρεσίες που υπάγονται σε μειωμένο ή υπερμειωμένο συντελεστή, με αναγραφή, στο Κεφάλαιο Α' "Αγαθά", των δασμολογικών κλάσεων για λόγους πλήρους αποσαφήνισης.

Κατά τις ανωτέρω διατάξεις, ο συντελεστής ΦΠΑ ορίζεται σε 24% στη φορολογητέα αξία. Για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 13%, ενώ για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες για τα οποία υπάρχει ειδική πρόβλεψη στο Παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω Κώδικα, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 6% και σε 4% κατά περίπτωση.

2. Στο πλαίσιο αυτό και με στόχο τη στήριξη των πολιτών και των επιχειρήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Αγαθά» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, εφαρμόζεται μειωμένος (13%) και υπερμειωμένος (6%) συντελεστής ΦΠΑ σε ένα σύνολο προϊόντων και βασικών ειδών που υποστηρίζουν και ενισχύουν την αγροτοκτηνοτροφική παραγωγή και την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα, όπως άχυρα, τριφύλλια, λιπάσματα, ζιζανιοκτόνα κ.ά., καθώς και στην πλειοψηφία των βασικών αγαθών πρώτης ανάγκης, όπως το ελαιόλαδο, το κρέας, τα δημητριακά, το μέλι, το γάλα, τα ψάρια, τα βρώσιμα λαχανικά και φυτά, οι καρποί και τα βρώσιμα φρούτα κλπ.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ «Αγαθά» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% υπάγονται:

- το ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα.

- άλλα λάδια και τα κλάσματά τους, που παίρνονται αποκλειστικά από ελιές, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα και μείγματα από αυτά τα λάδια ή τα κλάσματα με λάδια ή κλάσματα της Δ.Κ. 1509 (Δ.Κ. 1509, 1510).

- το γάλα και τα προϊόντα γαλακτοκομίας, τα αυγά πτηνών, το φυσικό μέλι, καθώς και τα βρώσιμα προϊόντα ζωικής προέλευσης που δεν κατονομάζονται αλλού (Δ.Κ. 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406, 0407, 0408, 0409, 0410).

- τα παρασκευάσματα με βάση τα δημητριακά, τα αλεύρια, τα άμυλα κάθε είδους ή το γάλα, περιλαμβανομένων των παρασκευασμάτων για τη διατροφή των βρεφών και παιδιών, συσκευασμένων για τη λιανική πώληση, τα είδη ζαχαροπλαστικής (Δ.Κ. 1901, 1902, 1903, 1904, 1905), τα είδη για τη βρεφική ασφάλεια και προστασία, ήτοι απορροφητικές πάνες για βρέφη, από κάθε ύλη (Δ.Κ. Ε.Χ. 9619), καθώς και τα καθίσματα αυτοκινήτου παιδικά και τα μέρη αυτών (Δ.Κ. Ε.Χ. 9401).

3. Επίσης, στο πλαίσιο της προσπάθειας για ενίσχυση της αγροτικής παραγωγής και μείωση του κόστους αυτής, τροποποιήθηκε το Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ και υπήχθησαν στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% είδη που χρησιμοποιούνται τόσο στη γεωργία, όσο και την κτηνοτροφία και τη δασοκομία, όπως γεωργικές μηχανές, συσκευές και εργαλεία, αντλίες για υγρά, δεξαμενές αποθήκευσης νερού κ.λ.π.

4. Στον τομέα της ενέργειας, σύμφωνα με την περ. 35 του Κεφαλαίου Α΄ «Αγαθά» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, τόσο η ηλεκτρική ενέργεια (Δ.Κ. 2716) όσο και το φυσικό αέριο (Δ.Κ. ΕΧ 2711) υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 6%.

5. Επιπλέον, στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13%, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ «Αγαθά» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, υπάγονται τα μη αλκοολούχα ποτά, χωρίς προσθήκη αλκοόλης σε οποιαδήποτε αναλογία (ΔΚ ΕΧ 2202) και τα αεριούχα νερά της Δ.Κ. 2201 (ΔΚ ΕΧ 2201).

Επίσης, με την υπό στοιχεία Ε.2080/2020 εγκύκλιο του Διοικητή της ΑΑΔΕ, κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 4690/2020 (Α΄ 104), για την εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 13% σε συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες και δόθηκαν οδηγίες για την εφαρμογή τους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, για τα ως άνω είδη, ο συντελεστής του φόρου καθορίζεται σε 13% και με τις διατάξεις των άρθρων 53 του ν. 5073/2023 (Α' 204) και 102 του ν. 5079/2023 (Α' 215) ο μειωμένος αυτός συντελεστής ισχύει χωρίς να τίθεται χρονικός περιορισμός για την εφαρμογή του στα είδη αυτά.

Ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ 13%, εφαρμόζεται και στην παράδοση μη αλκοολούχων ποτών, χυμών και ροφημάτων (συμπεριλαμβανομένων των καφέ, κακάο, τσάι και χαμομήλι και λοιπών αφεψημάτων) σε «πακέτο» (take away και delivery), καθώς συνιστούν παραδόσεις αγαθών (σχετ. οι υπό στοιχεία Ε.2047/2024 και Ε. 2005/2024 εγκύκλιοι του Διοικητή της ΑΑΔΕ).

6. Στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13%, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' «Υπηρεσίες» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, υπάγεται και η εκμετάλλευση καφενείων, καφετεριών, ζαχαροπλαστείων, εστιατορίων, ψητοπωλείων, οινομαγειρείων και λοιπών συναφών προς αυτές επιχειρήσεων, πλην των κέντρων διασκέδασης, με εξαίρεση τη διάθεση αλκοολούχων και μη αλκοολούχων ποτών, χυμών και ροφημάτων.

Ο μειωμένος αυτός συντελεστής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 53 του ν. 5073/2023 (Α' 204) και 102 του ν. 5079/2023 (Α' 215) εφαρμόζεται έως και τις 30.06.2024 αποκλειστικά στη διάθεση καφέ, κακάο, τσαγιού, χαμομηλιού και λοιπών αφεψημάτων από τις επιχειρήσεις αυτές.

Με δε την υπό στοιχεία Ε.2047/2024 εγκύκλιο του Διοικητή της ΑΑΔΕ, διευκρινίστηκε ότι, από 01.07.2024 εφαρμόζεται ο κανονικός συντελεστής ΦΠΑ 24% στην επιτόπια κατανάλωση (σερβιριζόμενα) κάθε είδους καφέδων, κακάο, τσαγιού, χαμομηλιού και λοιπών αφεψημάτων και συνεπώς, ο κανονικός συντελεστής ΦΠΑ 24% εφαρμόζεται σε όλα τα αλκοολούχα και μη αλκοολούχα ποτά, χυμούς και ροφήματα που διατίθενται για επιτόπια κατανάλωση.

7. Σε κάθε περίπτωση, σημειώνεται ότι ο ΦΠΑ είναι φόρος ουδέτερος για την επιχείρηση, η οποία μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα έκπτωσης και επιστροφής, και δεν αποτελεί κόστος για αυτή.

ΙΙΙ. Λοιπά ζητήματα που τίθενται στη εν λόγω ερώτηση, καθώς και ζητήματα που σχετίζονται με την τροποποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των υπηρεσιών της ΑΑΔΕ και εξετάζονται αρμοδίως.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ
Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Επικοινωνίας
Γεωργία Τσέτσου